

Wetterskip maakt werk van wateropvang in polders

Wetterskip Fryslân breidt de komende jaren de opvangcapaciteit bij extreme wateroverlast uit. Daartoe worden verschillende polders in de buurt van de Friese boezem (het stelsel van meren en vaarten dat in verbinding staat met het IJsselmeer en de Waddenzee) onderzocht op geschiktheid.

Wybe Fraanje

Volgende week dinsdag wordt de Hempensermeerpolder bij Wergea onder water gezet en voor Kerst weer drooggepompt. Doel is om te kijken wat een tijdelijke inundatie voor gevolgen heeft voor de natuurwaarden en de kwaliteit van gras. De polder van 82 hectare tussen de Wergeasterfeart en de Wâldwei is eigendom van Staatsbosbeheer en wordt door vier pachters beheerd. „We kijken het hele komende jaar naar de mogelijke gevolgen. Hoe reageert het bodemleven en welke effecten heeft het op de vegetatie?”

De Hempensermeerpolder is een droogmakerij uit 1785. Kooplieden uit Makkum namen het voortouw. De polder werd verdeeld in vierkante percelen van elk zes pondemaat (een pondemaat is ongeveer een derde hectare). De slotenstructuur verdeelt de polder in de regelmaat van een dambord. De huidige Hempenserpoldermolen uit 1863 is nog altijd in gebruik voor bemaling, en krijgt zonodig hulp van een gemaal dat in de molen is ingebouwd. De cultuur-historische waarde van de polder is sinds 2018 gewaarborgd in een gemeentelijke monumentstatus. Staatsbosbeheer waarborgt de natuurwaarden.

Wetterskip Fryslân heeft naast de Hempensermeerpolder nog gebieden op het oog bij Oudehaske (inrichtingsgebied De Foarútgong) en natuurgebied De Grote Wielen (de Binnemiedenpolder en de Weeshuispolder).

Verkennde gesprekken

„Er lopen op meerdere locaties verkennde gesprekken”, zegt Niels Koetsier van Wetterskip Fryslân. „Of een gebied geschikt is, hangt af van waarvoor de grondeigenaren en pachters de grond gebruiken, wat de landbouw- en natuurwaarden zijn, of de polder diep genoeg is, of er goede afwatering is zodat het ook weer snel leeg te pompen is, en of het wel zin heeft om op die plek retentiegebied in te richten. We gaan niet kriskras door Fryslân allemaal retentiepolders inrichten.”

In 2022 worden retentiegebieden ingericht bij Mûnein (de Bouwepetpolder) en Heeg (de Gouden Boaijum). Dat gaat om 230 hectare. De afgelopen jaren zijn al diverse retentiegebieden gerealiseerd, onder meer bij Oosterwolde en in het Bûtenfjild.

We gaan niet kriskras door Fryslân allemaal retentiepolders inrichten

Retentie is nodig om het risico op ongecontroleerde wateroverlast te beperken, legt Koetsier uit. Door klimaatverandering komt extreme wateroverlast bovendien steeds vaker voor. „Gezien de klimaatontwikkeling zoeken we naar meer ruimte voor water. Dit bereiken we door de aanleg van waterbergingen langs watergangen waar overtollig water tijdelijk kan worden opgeslagen.”

Uiteindelijk streeft het waterschap ernaar om voor 2035 de beschikking te hebben over 1500 hectare retentiegebied. Ook moet voor die tijd het oppervlak van de Friese boezem uitgebreid zijn met zo'n zeshonderd hectare.